

داستان های پهلوانی و عیاری ادبیات فارسی

تألیف محمد قاسم زاده

فهرست

۱۱	پیش گفتار
۱۵	گرشاسب نامه
۵۱	کوش نامه
۷۹	جهانگیر نامه
۹۹	فرامرز نامه
۱۳۵	سام نامه
۲۳۳	بهمن نامه
۲۵۷	برزو نامه
۲۹۳	سمک عیار
۳۷۹	داراب نامه
۴۵۱	فلک ناز
۴۷۷	ابو مسلم نامه
۵۲۳	بانو گشاسب نامه
۵۴۱	شیرویه نامدار
۶۰۱	امیر حمزه‌ی صاحب قران
۶۶۷	حسین کرد شبستری

پیش‌گفتار

سرزمین ایران در منطقه‌ای قرار دارد که از دیرباز صحنه‌ی کشش‌ها و کوشش‌ها بوده و هر نقطه‌ی آن جنگ یا جنگ‌هایی را به خود دیده است. از این رو، تاریخ دلاوری‌ها در این منطقه، تاریخی پربار و پرتفصیل است. ایرانیان نیز در این منطقه، بی‌تردید سرآمد دیگران در پهلوانی و دلاوری‌اند. یکی از نشانه‌های این امر، شهرت کتاب شاهنامه در میان مردم ماست. هیچ کتابی در ادبیات فارسی شهرتی فراگیرتر از شاهنامه ندارد و شاهنامه هم شرح دلاوری‌ها و جان‌بازی‌های ایرانیان، از سپیده‌دم تاریخ تا پایان کار ساسانیان است. همین شور و کشش جاری در شاهنامه است که آن را در دل و جان ایرانیان جای داد و از این طریق بود که زبان فارسی تاب ایستادن در برابر دیگران را به خود دید. لطف و استحکام سخن فردوسی خیلی از پیروان او را به وجود آورد. هر چند هیچ‌یک به گرد استاد حماسه نرسیدند، اما آثاری درخور از خود به یادگار گذاشتند و چنین بود که حماسه ژانری برجسته در ادبیات فارسی شد. شاعران و نویسندگان از سویی و ظهور پهلوانان یا خاندان‌های پهلوان در تاریخ ایران از سویی دیگر باعث شد که کار حماسه پررونق و پربار باشد. کشوری که طی تاریخی طولانی فراز و نشیب فراوان داشته و در مسیر تاریخ تاب آورده و میراث‌های خود را حفظ کرده، بی‌تردید، باید در خزانه‌ی فرهنگی‌اش، گنجی گرانبها از پهلوانی و دلاوری و عیاری داشته باشد.

کار پهلوانان حضور در میدان‌های جنگ، دفاع از سرزمین و یورش به دشمن بوده و آن که می‌توانست در این راه پایمردی فراوان داشته باشد، بی‌شک نامی بزرگ‌تر از